

| Rozhovor: Pozor na vyradené elektro

0

BY ONDREJ MACKO ON 1. JÚLA 2016

PREHLAD

Máte pocit, že „zákon o odpadoch“ je téma, ktorá sa vás netýka?

Tak to by ste doma nemohli mať počítač, televízor ani mobil. A zrejme ani nepodnikáte. V opačnom prípade by ste totiž mali vedieť, že to, ako s týmito zariadeniami po doslúžení naložíte, je veľmi dôležité. Bez ohľadu na to, či ste občan, živnostník alebo firma. O tom, na čo všetko si v súvislosti s odpadovou legislatívou dať pozor, sme sa rozprávali s Jozefom Kozákom (JK), výkonným riaditeľom SEWA, a. s.

TOUCHIT: *Nový zákon o odpadoch, ktorý vstúpil do platnosti začiatkom roka 2016, priniesol podnikateľom a firmám množstvo zmien. Ktoré z nich sú najzásadnejšie?*

JK: Pribudla administratíva, zmenili sa termíny, rozsah povinností aj výška pokút. Jednou z najzásadnejších zmien, ktoré nový zákon prináša je tzv. **inštitút autorizácie**. To znamená, že ak firma na Slovensku vyrába alebo predáva elektrozariadenia a chce si naďalej plniť svoje povinnosti individuálne, musí najneskôr do 30. júna 2016 získať autorizáciu. Okrem toho by mala zložiť finančnú záruku a súčasne vytvoriť, financovať a prevádzkovať vlastný systém nakladania s odpadom, čo v praxi znamená mať vytvorenú zbernú sieť na celom území SR. Štátne orgány budú tiež kontrolovať, či výrobca vykonáva vzdelávacie a propagačné aktivity, plní ciele zberu a zabezpečuje spracovanie a recykláciu odpadu.

TOUCHIT: *Problematika odpadov je celkom komplikovaná, je vôbec možné, aby si podnikateľ či firma ustrážili všetky povinnosti a vyhli sa tak sankciám?*

JK: Dobrou správou je, že výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení, batérií a akumulátorov, ale aj iných komodít môžu väčšiu časť povinností presunúť na **organizáciu zodpovednosti výrobcov**. Ak je výrobca členom kolektívnej organizácie – po novom organizácie zodpovednosti výrobcov – drvivú väčšinu povinností za neho plní práve ona. Svojich členov napríklad registruje do Registra výrobcov vyhradených výrobkov, zbiera ich odpad a plní zákonom stanovené ciele zberu a recyklácie, zasiela za nich potrebné hlásenia vyžadované orgánmi štátnej správy a taktiež preberá na seba povinnosť propagačných a vzdelávacích aktivít, ktoré by si inak podľa nového zákona museli výrobcovia realizovať sami.

TOUCHIT: Koľko takýchto organizácií na Slovensku pôsobí?

JK: Je nás viacero. Práve SEWA je počtom členov a komplexnosťou služieb najväčšou kolektívnou organizáciou na slovenskom trhu a pre svojich členov zabezpečuje aj zber a likvidáciu elektroodpadu a vyradenej techniky, použitých batérií a akumulátorov a odpadov z obalov.

TOUCHIT: Pokuty sú pre podnikateľa asi jedným z najväčších „strašiakov“. Na čo si teda dať pozor?

JK: Áno, nový zákon prináša aj nové sankcie. Napríklad, ak si výrobca nesplní povinnosť registrácie v Registri výrobcov, hrozí mu pokuta až do výšky 120 tisíc eur. Pozor si musia dať aj predajcovia elektrozariadení či batérií a akumulátorov. Ak ich odoberajú od výrobcu, ktorý nie je zapísaný v spomínanom registri, vystavujú sa predajcovia riziku pokuty až do výšky 80 tisíc eur. Podľa nového zákona sa navyše každý výrobca elektrozariadení, batérií a akumulátorov stáva aj výrobcom obalov a musí zabezpečiť tiež zber, prepravu, zhodnocovanie a recykláciu odpadu z nich.

TOUCHIT: *Pocíti niektoré zo zmien aj konečný spotrebiteľ?*

JK: Môže si ich všimnúť na účtenke z obchodu. Nielen výrobcovia a dovozcovia, ale aj predajcovia elektrozariadení musia teraz pri predaji uvádzať výšku recyklačného poplatku viditeľným spôsobom, a to buď na daňovom doklade, na etikete alebo na obale výrobku. Táto nová, zákonom stanovená povinnosť je časovo aj technicky náročná. Aby sme to našim členom zjednodušili, kusové sadzby recyklačných poplatkov pre jednotlivé druhy elektrozariadení, pri ktorých je nutné uvádzať viditeľne recyklačný poplatok, uvádzame aj na našej webstránke, kde si ich každý môže overiť.

Vyradujete starú techniku? Pomôže aj aplikácia

Ak váš počítač, kopírka či niektorý z elektrospotrebičov práve doslúžili, nezabúdajte, že do komunálneho odpadu rozhodne nepatria. Špecifickou kategóriou sú aj batérie, ktorých nesprávna likvidácia môže spôsobiť veľké ekologické škody. Vyradené staré počítače, nefunkčné tlačiarne, neónové trubice či obyčajné batérie totiž obsahujú toxické a nebezpečné látky. Finančné postihy za ich nesprávnu likvidáciu sprísňuje aj nový zákon o odpadoch.

Firmy:

V prípade, že technika bola evidovaná v majetku firmy, je potrebné myslieť aj na potvrdenie o recyklácii pre účely odpisov majetku a účtovníctva. To vám vystaví len organizácia, ktorá je na zber a likvidáciu elektroodpadu a batérií oprávnená. Takúto bezplatnú službu spolu s potrebnými dokladmi zabezpečí napr. SEWA, a. s., ktorá združuje výrobcov a dovozcov elektrozariadení.

Občania:

Bežnému občanovi pomôže nová mobilná aplikácia Green Bin, ktorú je možné stiahnuť si bezplatne na App Store alebo Google Play. Nájdete v nej užitočné informácie a kontakty na najbližšie zberné dvory či iné prevádzky, ktoré vyradenú techniku odoberú a postarajú sa o jej recykláciu. V žiadnom prípade neodovzdávajte vyradené elektro podomovým zberateľom odpadu, väčšina z neho končí na nelegálnych skládkach.

Tento článok vyšiel aj v tlačennom májovom vydaní TOUCHIT č. 4/2016, preto sa niektoré skutočnosti uvedené v článku, môžu odlišovať oproti aktuálnemu dátumu publikovania.